

מראי מקומות - יומא

עא:

ותירץ, שודאי משונים הם, אלא שלשון תורה לחוד ולשון חכמים לחוד, ובלשון חכמים קראו לשניהם מצנפת.

ה. לשאר בגדים שלא נאמר בהן שש פירש רש"י, שגם חוטן יהא כפול ששה. וכתב המשנה למלך (כלי המקדש ח', ג'), שאין כוונת רש"י לומר ששאר בגדים שוים לשש רק לענין שיהא חוטן כפול ששה, אלא אף לענין שיהיו שזורין, ואף לענין שמעכב, אלא שבא להוציא שאין צריך שיהיה מפשתן, שלא נאמר ש'שש' מלמד שגם במקום שלא נאמר שש צריך שיהיו פשתן.

ו. מאי משמע דהאי שש כיתנא הוא כתב הקהלות יעקב (כתבים חדשים, יומא סי' קמ"ב), שנראה שאין כוונת הגמרא לומר שתיבת 'שש' היינו שם אחר לפשתן, אלא הוא שם של מראה, ונראה שענינו מראה לכן מבהיק כזוגית, שכן פשתן הנפוץ מראהו קרוב ללבן ומבהיק (ולפי זה ביאור הגמרא הוא שהתורה קראה לפשתן בשם מראהו).

ז. כל בן נכר ערל לב וכו' פירש הריטב"א, שכל שנתנכרו מעשיו לאביו שבשבמים, אפילו חזר בתשובה אסור לעבוד במקדש, כאמור בסוף מנחות (קט:).

ח. ונילף מחושן מה להלן עשרים ושמונה וכו' הקשה הריטב"א, שאדרבה, נאמר תפסת מרובה לא תפסת, והיה לנו להקשות להיפך, שנלמד ממכנסים, שכתוב בהם 'שש משזר', ולא יהיו אלא ששה ששה. ותירץ, שממכנסים אין ללמוד, כיון שלא נאמר בהם אלא מין אחד, ומה שהקשו שנלמד מחושן ואפוד שמרובה הוא יותר מפרוכת, היינו משום שמשמע ש'משזר' בא לרבות, כל מה שאפשר לעשות שיהיה הבגד חזק וקיים.

א. כהן גדול משמש בשמונה כלים וכו' כתב הרמב"ם (ספר המצוות, עשה ל"ג), שמצוה על הכהנים ללבוש בגדים מיוחדים לכבוד ולתפארת, ואז יעבדו במקדש. אולם בהשגות הרמב"ן שם הביא, שהבה"ג לא מנה זאת למצוה, וכתב הרמב"ן שאם מונים זאת למצוה, לכאורה יצטרכו למנות את בגדי כהן הדיוט למצוה אחת, ובגדי כהן גדול למצוה אחרת, ולמנות עוד את מצות לבישת בגדי לכן לכהן גדול ביום הכיפורים. אלא שאין מונין אותן למצוות נפרדות, משום שכולם בכלל חלקי מצות עבודה בבית המקדש, ואינם מצוות חלוקות.

ב. כהן גדול משמש בשמונה כלים וכו' באתון דאורייתא (י"ט, ד"ה עוד העירוני) כתב לדון בדין בגדי כהונה, האם הוא גם דין בעבודה, שהעבודה מחייבת בגדי כהונה, או שהוא רק דין בכהונת הכהן העובד, שבלא בגדי כהונה חסר בדין כהונה של העובד, ורק על ידי בגדי הכהונה נעשה כהן שלם, ועל פי זה כתב לדון בכהן הדיוט העושה עבודת כהן גדול, עיין שם.

ג. בכתונת כתב הרמב"ן על התורה (שמות ל"ט, כ"ז) שמלשון הפסוק משמע שאין חילוק בין כתונת של כהן הדיוט לבין כתונת של כהן גדול. אולם באבן עזרא (שם כ"ח, ל"ז) כתב, שרק הכתונת של הכהן גדול היתה משובצת, ולא של הכהנים הדיוטים.

ד. ומצנפת הקשה הריטב"א, שהרי לשון זו של 'מצנפת' לא נאמר אלא לגבי כהן גדול, אבל בכהן הדיוט נאמר רק מגבעת, ואין ספק כי כשם ששינה הכתוב בלשונם, כך הם משונים בענינם.